

പാഠവും പ്രത്യയശാസ്ത്രവും

മലയാളപാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ രാമായണആവിഷ്കാരത്തെ മുൻനിർത്തിയുള്ള
വിശകലനം

വിജിഷ കെ.

പ്രബന്ധസംഗ്രഹം

മലയാള പാഠപുസ്തകങ്ങളിൽ നിരന്തരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഒന്നാണ് രാമായണം. രാമായണത്തിലെ ചില സന്ദർഭങ്ങൾ ആവർത്തിച്ച് പാഠഭാഗമായി കടന്നു വരുന്നതും കാണാവുന്നതാണ്. തുടർച്ചയായി ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ അത് ചരിത്രം എന്ന തരത്തിലേക്ക് വഴിമാറിപ്പോകുന്നതിന് ഇടയാക്കും. പാഠപുസ്തകത്തിലെ രാമായണ ആഖ്യാനങ്ങളിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള സാധ്യതകൾ കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. 1950 - 1990 വരെയുള്ള പാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ രാമായണ പാഠഭാഗങ്ങൾ അവലോകനം ചെയ്ത് അവ എപ്രകാരം കേരളീയ സമൂഹത്തെ സ്വാധീനിച്ചു , രാമായണ കഥയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയവയുടെ അവലോകനമാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്

താക്കോൽ വാക്കുകൾ

മലയാളപാഠപുസ്തകം,രാമായണം,പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം,ആഖ്യാനം,ആത്മീയത,
നാഗരികത

ആമുഖം

ആധുനികസമൂഹത്തിന്റെ രൂപീകരണസന്ദർഭത്തിലാണ് അച്ചടി, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവയെല്ലാം കടന്നു വരുന്നത്. ആധുനികമൂല്യത്തിലധിഷ്ഠിതമായ പൗരസമൂഹത്തെ

നിർമ്മിക്കുവാനാണ് വിദ്യാഭ്യാസവും പാഠപുസ്തകങ്ങളുമെല്ലാം വിഭാവനം ചെയ്തിരുന്നത്. അതായത് വ്യക്തിയെയും സമൂഹത്തെയും രൂപീകരിച്ചെടുക്കുന്നതിൽ പാഠപുസ്തകങ്ങൾക്ക് വലിയൊരു സ്ഥാനമുണ്ട്. അതിനാൽ പാഠപുസ്തകങ്ങളിൽ എന്തെല്ലാം, എങ്ങനെയെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു എന്നത് പ്രധാനമാണ്. മലയാള പാഠപുസ്തകങ്ങളിൽ പലപ്പോഴും രാമായണ കഥാസന്ദർഭങ്ങളോ രാമായണകഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയോ പാഠഭാഗങ്ങളായി കടന്നു വരുന്നത് കാണാൻ സാധിക്കും. ആനന്ദരാമായണം, അതുര രാമായണം, പാതാളരാമായണം തുടങ്ങി ലോകത്ത് പല രാമായണങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിൽതന്നെ എഴുത്തച്ഛന്റെ അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, മാപ്പിളരാമായണം, ഗോത്ര - നാടോടി രാമായണങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ രാമായണങ്ങൾ പ്രചാരത്തിലുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ ബഹുസ്വരമാർന്ന രാമായണത്തിൽ നിന്ന് പാഠപുസ്തകങ്ങളിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നത് ഏതെല്ലാമാണ് എന്നതും, ഏതെല്ലാം രാമായണസന്ദർഭങ്ങളാണ് പാഠഭാഗങ്ങളായി തീരുന്നതെന്നതും പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. അത് പാഠപുസ്തകം മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ സഹായിക്കുന്നതാണ്.

രാമായണം പാഠഭേദങ്ങൾ

കാവ്യരൂപത്തിലെഴുതപ്പെട്ട ആദികാവ്യമായി രാമായണത്തെയും ആദികവിയായി വാത്മീകിയെയും കരുതപ്പെടുന്നു. വാത്മീകിരാമായണത്തിന് മുമ്പുതന്നെ രാമകഥയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ആഖ്യാനങ്ങൾ നിലനിന്നിരുന്നു എന്ന് രാമകഥയെക്കുറിച്ച് പഠിച്ച ഫാദർ കാമിൽ ബുൽക്കെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. വാത്മീകി രാമായണത്തിന് ദാക്ഷിണാത്യപാഠം, ഗൗഡീയപാഠം, പശ്ചിമോത്തരീയപാഠം എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് പാഠഭേദങ്ങൾ പ്രചാരത്തിലുണ്ട് എന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നു. "ഈ പാഠഭേദങ്ങളിൽനിന്ന് മനസ്സിലാവുന്നത് രാമായണം മൂലകൃതി അന്ന് ഏറ്റവും പ്രചാരത്തിലിരുന്ന ഒരു പ്രാകൃതഭാഷയിൽ രചിച്ചുവെന്നും അനന്തരകാലങ്ങളിൽ ഇത് സംസ്കൃതത്തിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്തു എന്നുമാണ്. പല സ്ഥലത്തും ഇതു സംസ്കൃതത്തിലേക്ക് തർജ്ജമ ചെയ്തവർ

പലരായിരിക്കണം. അതാണ് ഈ മൂന്ന് പാഠഭേദങ്ങൾക്കു കാരണം. അനേക വർഷം വാഗ്ദൂഷമായി തന്നെ നിലനിന്ന ശേഷമാണ് സംസ്കൃതത്തിൽ രൂപംകൊണ്ടിട്ടുള്ളത് എന്നാണ് പുരാണിക എൻസൈക്ലോപ്പീഡിയ എഴുതിയ വെട്ടം മാണി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ രാമായണമയുടെ ഉത്ഭവം കൃത്യമായി പറയാൻ സാധ്യമല്ലാത്തവിധം അത് ബഹുസ്വരതയാർന്നുകിടക്കുന്നു.

” രാമായണത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു പതിവു ധാരണ ‘രാമായണം’ ഹൈന്ദവരുടേത് മാത്രമാണെന്നാണ്. ഈയൊരു വിശ്വാസത്തോടെയാണ് പലപ്പോഴും ‘രാമായണം’ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടാറുള്ളത്. ഇത് രാമായണത്തെ അതിന്റെ പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കാത്തതിന്റെ പരിമിതിയാണ്. രാമായണം ഹൈന്ദവരുടെ ഇടയിലെന്നപോലെ, ഏറിയോ കുറഞ്ഞോ ബൗദ്ധ - ജൈന - മുസ്ലീം - ദളിത് - ആദിവാസി - വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിലും നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. മതപാഠം എന്നതിനപ്പുറം സാംസ്കാരികപാഠം എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് രാമായണത്തിന്റെ പ്രചാരം” (എത്രയെത്രരാമായണങ്ങൾ - ഡോ. അസീസ് തരുവണ്ണ). വാത്മീകി രാമായണത്തിൽ നിന്ന് ചില വിത്യാസങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ‘ദശരഥജാതകം’ ബൗദ്ധ സാഹിത്യത്തിലും, ‘പളമചരിയം’ ജൈനസാഹിത്യത്തിലും പ്രസിദ്ധമായ രാമകഥയാണ്. മലേഷ്യ, ഇന്തോനേഷ്യ, ചൈന, ജപ്പാൻ എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം രാമകഥ പ്രചാരത്തിലുണ്ട്.

കേരളത്തിൽ എഴുത്തച്ഛന്റെ ‘അദ്ധ്യാത്മരാമായണം കിളിപ്പാട്ടി’ നാണ് പ്രചുരപ്രചാരം ലഭിച്ചിരിക്കുന്നതെങ്കിലും മാപ്പിളരാമായണവും ആദിവാസി രാമായണങ്ങളുമെല്ലാം ഇവിടെ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. മാപ്പിള സമുദായത്തിന്റെ ജീവിതാംശങ്ങൾ ഉൾച്ചേർത്തികൊണ്ട് മാപ്പിളപ്പാട്ടിന്റെ ഭാഷയിലും ശൈലിയിലുമുള്ളതാണ് ‘മാപ്പിളരാമായണം’. മുസ്ലീം പ്രാദേശിക സംസ്കൃതിയുമായി വളരെയധികം ഇഴുകിച്ചേർന്നിട്ടുള്ള ഒരു രാമായണപാഠമാണിത്. അതുപോലെ കേരളത്തിലെ അടിയർ, കുറിച്ചർ, ഇരുളർ, പണിയർ എന്നീ ആദിവാസി വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിലും അവരുടെ ജീവിത ചുറ്റുപാടുകളും

വിശ്വാസാചാരങ്ങളും ഉൾചേർത്തിരിക്കാത്ത രാമകഥ നിലനിൽക്കുന്നു. വയനാടിന്റെ സാമൂഹിക - സാംസ്കാരിക പ്രത്യേകതകളും പ്രകൃതിയുമെല്ലാം ചേർന്നതാണ് അടിയരമായണം, ചെട്ടിരമായണം തുടങ്ങിയ വയനാടൻ രാമായണങ്ങൾ. സീത പൂർണ്ണ സമ്മതത്തോടെ കാളവണ്ടിയിൽ രാവണനോടൊപ്പം ലങ്കയിലേക്ക് പോകുന്നതും, ഗോത്ര കോടതിയിൽ രാമലക്ഷ്മണന്മാരെ വിചാരണ ചെയ്യുന്നതും മറ്റും യുദ്ധമില്ലാത്ത 'അടിയരമായണം'ത്തിൽ കാണാമെന്ന് അസീസ് തരുവണ തന്റെ രാമായണ പഠനത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ ഭിന്നപാഠങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്ന രാമായണത്തെ മുൻനിർത്തി പിൻക്കാലത്ത് ധാരാളം സാഹിത്യകൃതികൾ രചിക്കപ്പെട്ടു.

മലയാളത്തിലെ ആദ്യത്തെ കൃതിയായി കരുതപ്പെടുന്ന 'രാമചരിതം' (ചീരാമൻ) വാത്മീകി രാമായണത്തിന്റെ യുദ്ധകാണ്ഡത്തെ മുൻനിർത്തിയുള്ളതാണ്. കണ്ണശ്ശപണിക്കരുടെ 'കണ്ണശ്ശരാമായണം'മാണ് മലയാളത്തിലെ ആദ്യത്തെ സമ്പൂർണ്ണ രാമായണ കൃതി. തുടർന്ന്, രാമകഥാപ്പാട്ട് (അയ്യപ്പിള്ള ആശാൻ), ഭാഷാരാമായണം ചമ്പു (പുനം), രാമനാട്ടം (കൊട്ടാരക്കരതമ്പുരാൻ) തുടങ്ങി ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത (കുമാരനാശാൻ), സാകേതം (സി.എൻ.ശ്രീകണ്ഠൻനായർ), ഊരുകാവൽ (സാരാജോസഫ്) എന്നിങ്ങനെ വിത്യസ്ത സാഹിത്യരൂപങ്ങളിൽ പല ആശയങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തുകൊണ്ടുള്ള രാമായണ സംബന്ധിയായ ധാരാളം സാഹിത്യ രചനകൾ മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

മലയാളപാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ രാമായണം

പ്രാചീന വിദ്യാഭ്യാസകാലം മുതലേ പുരാണേതിഹാസങ്ങൾ കേരളീയ വിദ്യാഭ്യാസ പാഠ്യവിഷയങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തിലേക്ക് മാറിയപ്പോഴും പാഠപുസ്തകങ്ങളിൽ രാമായണംപോലുള്ള ഇതിഹാസങ്ങൾക്ക് വലിയ സ്ഥാനം നൽകിയിരുന്നതായി മനസ്സിലാക്കാം. ഒന്നാം ക്ലാസ് മുതൽ പത്താം ക്ലാസ് വരെയുള്ള മിക്ക മലയാള പാഠപുസ്തകങ്ങളിലും രാമായണ കഥാസന്ദർഭങ്ങളോ രാമായണ

കഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയോ പാഠഭാഗങ്ങളായി കടന്നുവരുന്നത് കാണാം. രാമായണത്തെ സംബന്ധിച്ച് പലപാഠഭേദങ്ങളും വിത്യസ്തതരം വായനകളും സ്വതന്ത്രരചനകളും നിലനിൽക്കുമ്പോൾ പാഠപുസ്തകങ്ങളിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നത് ഏതെല്ലാമാണ് എന്നത് അതിന്റെ രാഷ്ട്രീയത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. 1950 മുതൽ 1990 വരെയുള്ള തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട മലയാളപാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ രാമായണ പാഠഭാഗങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്ത് അത് മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെ കണ്ടെത്തുവാനാണ് ഈ പഠനത്തിലൂടെ ശ്രമിക്കുന്നത്. പാഠഭാഗങ്ങളിലെ കർമ്മതത്വം, നാഗരികത, ധർമ്മം, ആഖ്യാനം എന്നീ ഘടകങ്ങളെ മുൻനിർത്തിയാണ് ഇവിടെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നത്.

1. കർമ്മതത്വം

കർമ്മം എന്നത് പ്രവൃത്തി അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ഫലമോ അനന്തരഫലമോ ആണ്. ഇന്ത്യൻ മതങ്ങളിൽ കാരണത്തിന്റെയും ഫലത്തിന്റെയും തത്വത്തെയാണ് കർമ്മതത്വം എന്നതുകൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്. ഒരു വ്യക്തിയുടെ ഉദ്ദേശ്യവും പ്രവർത്തനങ്ങളും ആ വ്യക്തിയുടെ ഭാവിയെ സ്വാധീനിക്കുന്നു. സദ്ചിന്തകളും സദ്കർമ്മങ്ങളും നല്ല പ്രവൃത്തികളിലേക്കും സന്തോഷകരമായ പുനർജന്മത്തിലേക്കും, ദുഷ്ചിന്തകളും ദുഷ്കർമ്മങ്ങളും മോശമായ പ്രവൃത്തികളിലേക്കും പുനർജന്മത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നു എന്നതാണ് പൊതുവെ കർമ്മതത്വം എന്നതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഹിന്ദുമതഗ്രന്ഥമായി അറിയപ്പെടുന്ന 'ഋഗ്വേദ'ത്തിലെ മന്ത്രങ്ങൾ ദേവസ്തുതികളും അർച്ചനകളും, സത്കർമ്മ വിജയവും ദുഷ്കർമ്മ പരാജയവും വ്യക്തമാക്കുന്നതാണ്. " സമ്പന്നനായ ഹേ ഇന്ദ്രാ, അവിടത്തെ പ്രസാദത്താൽ കർമ്മങ്ങൾ ആചരിക്കുന്നവരുടെ സമ്പദ്സമൃദ്ധിക്കായി കർമ്മപ്രേരണ കൊടുക്കേണമേ. കൂടാതെ ഞങ്ങൾക്ക് പ്രവൃത്തി ചെയ്യുവാനുള്ള ശക്തി അവിടുന്ന് തന്നെ നൽകേണമേ " (ഒന്നാം അഷ്ടകം, സൂക്തം 9, വർഗ്ഗം 18) . എന്നാൽ ഇത്തരം കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ച് ക്രമബന്ധമായല്ല വേദങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നത്. വേദങ്ങളെ മുൻനിർത്തി കർമ്മതത്വത്തെ വിശദീകരിക്കുന്ന കല്പഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ

പ്രധാനമായ 'മനുസ്മൃതി'യെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ഹൈന്ദവ കർമ്മ സങ്കല്പങ്ങൾ നിലനിന്നിരുന്നത്. വർണ്ണാശ്രമധർമ്മവ്യവസ്ഥയിൽ ഊന്നുന്ന മനുസ്മൃതി ധർമ്മധർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടാണ് ജീവൻ പരലോകത്തിൽ സുഖവും ഇഹലോകത്തിൽ ദുഃഖവും അനുഭവിക്കുന്നത് എന്ന് അനുശാസിക്കുന്നു.

മലയാളപാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ രാമായണ പാഠങ്ങളെ പഠനവിധേയമാക്കുമ്പോൾ പല പാഠഭാഗങ്ങളും കർമ്മഫലം, പാപം, ശാപം എന്നീ ആശയങ്ങളെ മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നതായി കാണാൻ സാധിക്കും. കാട്ടാളൻ, വാത്മീകി മഹർഷിയായതും രാമായണം എഴുതാനുണ്ടായ സന്ദർഭത്തെയും കുറിക്കുന്ന പാഠഭാഗം 'വാത്മീകി' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ കേരളപാഠാവലി (1956) മൂന്നാം പാഠപുസ്തകത്തിലും, കേരളപാഠാവലി (1964) മൂന്നാം പാഠപുസ്തകത്തിലും, 'ആദികാവ്യം' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ കേരളപാഠാവലി (1981) മൂന്നാം പാഠപുസ്തകത്തിലും ആവർത്തിച്ച് വരുന്നതായി കാണാവുന്നതാണ്. ഒരു കൂട്ടം സന്യാസിമാരുടെ സാധനങ്ങൾ തട്ടിയെടുക്കാൻ വന്ന കാട്ടാളൻ തന്റെ ഭാര്യയ്ക്കും കുട്ടികൾക്കും വേണ്ടിയാണ് താനിത് ചെയ്യുന്നത് എന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ " ഈ പാപത്തിന്റെ ഫലം അവർകൂടി അനുഭവിക്കുമോ ?" എന്ന സന്യാസിമാരുടെ ചോദ്യമാണ് കാട്ടാളൻ, വാത്മീകി മഹർഷിയായി തീരുന്നതിലേക്ക് കാരണഭൂതമായി വർത്തിച്ചത് എന്ന് പാഠഭാഗം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അന്യരുടെ സാധനങ്ങൾ തട്ടിയെടുക്കുന്നത് പാപമാണെന്നും, പാപം ചെയ്താൽ ദുരന്താനുഭവങ്ങൾ അനന്തഫലങ്ങളായി വരുമെന്നുമുള്ള കർമ്മതത്വത്തെയാണ് ഇത് മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത്. 1956 കേരളപാഠാവലി നാലാം പാഠപുസ്തകത്തിലെ ഒരു പാഠത്തിന്റെ പേരുതന്നെ 'ദശരഥന്റെ ശാപവൃത്താന്തം' എന്നാണ്. നായാട്ടിന്പോയ ദശരഥൻ ആനയാണെന്ന് കരുതി ഒരു മുനികുമാരനെ അമ്പെയ്യുന്നതും തുടർന്ന് മുനികുമാരന്റെ മാതാപിതാക്കൾ ദശരഥനെ ശപിക്കുന്നതുമാണ് പാഠഭാഗം. അമ്പ്കൊണ്ട മുനികുമാരൻ ദശരഥനോട് പറയുന്നത് "നിങ്ങൾ ചേദിക്കേണ്ട, ഞാൻ ചെയ്ത കർമ്മത്തിന്റെ ഫലമാണ് ഞാൻ അനുഭവിക്കുന്നത് " എന്നാണ്. മുനികുമാരൻ ബാല്യകാലത്ത് ഇണപ്രാവുകളിൽ ഒന്നിനെ എറിഞ്ഞുവീഴ്ത്തി

കൊന്നിട്ടുണ്ടെന്നും അതിന്റെ ഫലമാണ് ഇതെന്നും പറയുന്നു. ” അന്ത്യകാലത്ത് പുത്രഭവം എന്തെന്ന് അവിടത്തേയ്ക്കും അറിയാൻ ഇടവരും” എന്ന മുനികുമാരന്റെ മാതാപിതാക്കളുടെ ശാപമാണ് രാമനെ കാട്ടിലയക്കുന്നതിലൂടെ ദശരഥനും നേരിടേണ്ടിവന്നത് എന്ന് പാഠഭാഗത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ ‘സീതയുടെ അടയാളവാക്യം’ എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ (കേരളപാഠാവലി,1970,ക്ലാസ്10) സീതയ്ക്കുണ്ടായ ദുരിതങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണം തന്റെ പാപങ്ങളായിരിക്കാം എന്ന് സീത പറയുന്നുണ്ട്. ശാപം,കർമ്മഫലം എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിശ്വാസങ്ങളെ ഉറപ്പിക്കുകയാണ് ഈ പാഠഭാഗങ്ങൾ.

പാഠപുസ്തകത്തിലേക്ക് രാമായണകഥയെ പാഠഭാഗമായി ഉൾപ്പെടുത്തുമ്പോൾ പലപ്പോഴും കർമ്മതത്വത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള കഥാസന്ദർഭങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതായി ഇതിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നതാണ്. ശാപം,പാപം,കർമ്മഫലം എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിശ്വാസങ്ങൾ കുട്ടികളിൽ ഉറപ്പിക്കുന്നു. യുക്തിപരമായ ആശയങ്ങളെയല്ല അയുക്തിപരമായ ധാരണകളെ വളർത്തുവാനാണ് ഇത് സഹായിക്കുക. മതാത്മക സമൂഹത്തിനുള്ളിൽ നിലനിന്നിരുന്ന പല ആശയങ്ങളും ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസം വിമർശനാത്മകമായി നോക്കിക്കാണുവാൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല. മാത്രമല്ല ഇത്തരം ആശയങ്ങളെ നിലനിർത്തിപോരുന്നതിൽ പാഠപുസ്തകങ്ങൾ വലിയൊരു പങ്ക് വഹിച്ചിരുന്നു എന്നു പറയാം. കർമ്മം എന്ന ആശയം പ്രധാനമായും ഹിന്ദുമത തത്വങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ഒന്നാണ്. ഇതിലൂടെ രാമായണംപോലുള്ള ഇതിഹാസങ്ങൾ ഹിന്ദുമത ഗ്രന്ഥങ്ങളാണ് എന്ന ധാരണ ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുവാനും ഇടയാകുന്നു.

2. നാഗരികത

കാല ദേശങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് വിത്യസ്ത നിർവചനങ്ങൾ നാഗരികതയ്ക്കുണ്ട്. ആളുകൾ തിങ്ങിപ്പാർക്കുകയും വൈവിധ്യമുള്ള സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം എന്നും ഭരണപരമായ ഒരു നേതൃത്വത്തിൻ കീഴിൽ ജനങ്ങൾ

സുസംഘടിതമായി തിങ്ങിപ്പാർക്കുന്ന കേന്ദ്രം എന്നുമെല്ലാം നഗരം എന്നതിനെ നിർവചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കാലത്തിന്റെ മാറ്റത്തിനനുസരിച്ച് അതിന്റെ പുതിയ സവിശേഷതകളെ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് നാഗരികതയുടെ നിർവചനങ്ങളും മാറുന്നു. ഫ്രഞ്ച് ധനതത്വശാസ്ത്രജ്ഞനായിരുന്ന ആൻ റോബർട്ട് ജാക്ക് ടർഗോട്ടാണ് 1752ൽ 'പരിഷ്കൃതമാകുന്ന പ്രക്രിയ' എന്ന അർത്ഥത്തിൽ 'സിവിലൈസേഷൻ' എന്ന പദം ഉപയോഗിച്ചത്. പ്രാകൃതത്വം,കാടത്തം എന്നിവയുടെ വിപരീതം എന്ന അർത്ഥത്തിൽ നാഗരികത എന്ന സംജ്ഞ ഉപയോഗിച്ചുപോന്നു. ആധുനിക മനുഷ്യസമൂഹങ്ങളുടെ പൊതു സവിശേഷതകളായ എഴുത്ത്, ഗണിതം, കൃഷി, മൃഗപരിപാലനം എന്നിവയെല്ലാം സംയോജിച്ച ജീവിതരീതിയെയാണ് നാഗരികത എന്ന് പൊതുവെ പറഞ്ഞുവന്നിരുന്നത്. അടിസ്ഥാനപരമായി പരിഷ്കൃതസമൂഹങ്ങളും അപരിഷ്കൃതജനങ്ങളും തമ്മിലുള്ള വിത്യാസങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്ന സാമൂഹികശാസ്ത്രപരമായ ഒരു സങ്കല്പമായി നാഗരികതയെ കാണാം.

കാട്ടം നഗരവും മാറിമാറി കഥാപശ്ചാത്തലമായി വരുന്ന കാവ്യമാണ് രാമായണം. ഇത്തരം കഥാസന്ദർഭങ്ങൾ പാഠപുസ്തകങ്ങളിലും കാണാം. 'വാത്മീകി' (കേരളപാഠാവലി മൂന്നാം പാഠപുസ്തകം,1956) എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ രണ്ട് കാട്ടാളന്മാർ കടന്നു വരുന്നുണ്ട്. രണ്ടുപേരും പാപം ചെയ്തവരായാണ് ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അന്യരുടെ സാധനങ്ങൾ പിടിച്ചുപറിക്കുക എന്ന പാപകർമ്മം ഉപേക്ഷിക്കുമ്പോഴാണ് കാട്ടാളൻ വാത്മീകി മഹർഷിയായി ഉയർന്നു വരുന്നത്. കാട്ടാളൻ കാടത്തത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുകയും അറിവ് നേടി പരിഷ്കൃത മനുഷ്യനാകുകയും ചെയ്യുമ്പോഴാണ് അയാൾ ഉന്നതനായി തീരുന്നതെന്ന് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. കാടത്തത്തിൽ നിന്ന് പരിഷ്കൃത മനുഷ്യനിലേക്കുള്ള ദൂരം വളരെ കഠിനമാണ് എന്നതാണ് നീണ്ടകാലത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തപസ്സിലൂടെ കാണിക്കുന്നത്. ഇണ പക്ഷികളിൽ ഒന്നിനെ അവയ്ക്ക് വീഴ്ത്തി പാപകർമ്മം ചെയ്ത കാട്ടാളനെ ശപിക്കുന്ന വാത്മീകി മഹർഷിയുടെ ശാപവാക്കുകളാണ് രാമായണം എഴുതുന്നതിലേക്ക് നയിച്ചത്. ഇവിടെ കാട്ടാളന്റെ

ചെയ്തികളെല്ലാം പാപമായാണ് കാണിക്കുന്നത്. കാടത്തത്തിൽ നിന്ന് പരിഷ്കൃതസമൂഹത്തിലേക്കുള്ള മാറ്റത്തെയാണിത് മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത്.

മനുഷ്യരുടെ സുഖസൗകര്യങ്ങൾ കൂട്ടുന്നതനുസരിച്ചാണ് നഗരങ്ങളും വളർന്നു വരുന്നത്. 1982 ലെ പത്താം ക്ലാസിലെ ഒരു പാഠഭാഗം പുനഃനവീകരിച്ച 'ഭാഷാരാമായണം' ചമ്പുവിലെ 'അയോധ്യപുരി' എന്ന ഭാഗമാണ്. അയോധ്യയെ വർണ്ണിക്കുകയാണിവിടെ. മണിമന്ദിരങ്ങളും ഭവനങ്ങളും കേളീവിനോദങ്ങളുമെല്ലാമുള്ള അയോധ്യപുരി ജനങ്ങൾ ക്ഷവേണ്ട സുഖസൗകര്യങ്ങളെല്ലാം നൽകുന്ന ഇടമാണ് എന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

”പന്താട്ടത്തറ സന്ധ്യാമന്ദിര,

മായുധശാലക,ളായാസപ്പുര,

ചന്ദനമന്ദിര, മിന്ദുശിലാലയ,

മാനപ്പന്തികൾ,ഭോജനശാലകൾ

.....

സഭ്യജനാനാം വിഹരണമന്ദിര-

മനവധി പലവുണ്ടങ്ങൊരുഭാഗേ”

ഇങ്ങനെ സഭ്യരായ ജനങ്ങൾക്കു ജീവിക്കാനുള്ളവയെല്ലാം നിറഞ്ഞതാണ് അയോധ്യപുരി അല്ലെങ്കിൽ നഗരം എന്നു പറയുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ മനുഷ്യരുടെ തൃഷ്ണകളെ സംതൃപ്തപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്ന ഇടമാണ് നഗരം.

നഗരം പലതരത്തിൽ മനുഷ്യരുടെ ജീവിതത്തിൽ സുഖസൗകര്യങ്ങൾ തുറന്നിടുമ്പോഴും ആത്മീയമായ സ്വസ്ഥത പലപ്പോഴും ലഭിക്കുന്നത് കാടുകളിലെ സ്വൈര്യജീവിതത്തിൽ നിന്നാണ് എന്ന് പാഠഭാഗങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. 'സീതപറഞ്ഞകഥ' (കേരളപാഠാവലി,1961,ക്ലാസ്4) എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ ”

അയോധ്യയിൽനിന്നു പോന്ന രാമലക്ഷ്മണന്മാരും സീതയും ദണ്ഡകാരണ്യത്തിലൂടെ നടക്കുകയാണ്. പതിനാലുകൊല്ലം കാട്ടിൽ സ്വസ്ഥമായി പാർക്കുവാനാണ് അവർ വന്നിരിക്കുന്നത്.” എന്ന് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ ‘ലങ്കയിൽ നിന്നും അയോധ്യയിലേക്ക്’ (കേരളപാഠാവലി,1962,ക്ലാസ്8) എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ “അടുത്തുള്ള പഞ്ചവടി പ്രദേശം കണ്ടപ്പോഴേക്കും ആ ദമ്പതിമാരുടെ ഹൃദയം വിവിധ വികാരങ്ങൾ കൊണ്ട് വിജൃംഭിതമായി. പരമാർത്ഥത്തിൽ അവരുടെ ജീവിതകാലത്തിനിടയിൽ ഇത്ര സുസ്മരണീയമായ മറ്റൊരു സ്ഥലത്ത് അവർ വസിച്ചിട്ടില്ല.” എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. ‘സീത പറഞ്ഞകഥ’ എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ (കേരളപാഠാവലി,1961,ക്ലാസ്4) പരിശുദ്ധനായ ഒരു മഹർഷിയുടെ കൈയിൽ ഒരാൾ ഒരു വാൾ സൂക്ഷിക്കാൻ ഏൽപ്പിക്കുകയും മഹർഷി അത് സൂക്ഷ്മതയോടെ എല്ലായ്പ്പോഴും കൊണ്ടു നടന്ന് ക്രമേണ ചമതവെട്ടാനും മറ്റും ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങുകയും അതിന്റെ സൗകര്യം കണ്ട് പിന്നീട് ദുഷ്ടമൃഗങ്ങൾക്കും മറ്റ് മൃഗങ്ങൾക്കും നേരെ അത് പ്രയോഗിക്കുകയും അതുവരെ സ്വസ്ഥമായിരുന്ന ആ തപോവനം കലുഷിതമായി തുടങ്ങുന്നതുമായ ഒരു കഥയാണ്. നാഗരിക മനുഷ്യരുടെ ആയുധോപകരണങ്ങളും മറ്റും കടന്നു വരുമ്പോഴാണ് പരിശുദ്ധനായ മഹർഷി അക്രമകാരിയാകുന്നതും തപോവനം കലുഷിതമായി തീരുന്നതും. ഇവിടെ കാടും തപോവനവും മറ്റും സമാധാനത്തിന്റെയും ആത്മീയതയ്ക്കനുയോജ്യമായ ഇടവുമായാണ് ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നത്.

കാടത്തത്തിൽ നിന്ന് പരിഷ്കൃത സമൂഹത്തിലേക്കുള്ള മാറ്റമാണ് നാഗരികത സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. പരിഷ്കൃതമനുഷ്യരെ വാർത്തെടുക്കുവാനാണ് പാഠപുസ്തകങ്ങളും ശ്രമിക്കുന്നത്. അപ്പോഴും നഗരം എന്നത് മനുഷ്യരുടെ തൃഷ്ണകളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ഒരിടമാണ് എന്നും യഥാർത്ഥത്തിൽ മനുഷ്യർക്ക് സ്വസ്ഥതയും സമാധാനവും നൽകുന്നത് പ്രകൃതിയോട് ചേർന്നു നിൽക്കുമ്പോഴാണ്, ആത്മീയതയിലാണ് എന്ന ധാരണയെ ഇത് ഉറപ്പിക്കുന്നു. നാഗരികതയും ആത്മീയതയും തമ്മിൽ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കുന്നതിലേക്കിത് നയിക്കുന്നു.

3. ധർമ്മം

ഇന്ത്യൻ തത്വചിന്തയിലും മതത്തിലും ധർമ്മം ഒരു പ്രധാന ആശയമാണ്. ഹിന്ദുമതം, ബുദ്ധമതം, സിഖ് മതം, ജൈനമതം എന്നിവയെല്ലാം ധർമ്മത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകുന്നവയാണ്. 'ഹിന്ദുമതത്തിൽ ധർമ്മം എന്നത് വ്യക്തിയുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും പെരുമാറ്റത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന മതപരവും ധാർമ്മികവുമായ നിയമമാണ്. ബുദ്ധമതത്തിൽ എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കും പൊതുവായ പ്രാപഞ്ചികസത്യമാകുന്നു ധർമ്മം. ജൈനമതത്തിൽ ധാർമ്മികമൂല്യത്തെയും അതുപോലെതന്നെ ശാശ്വതമായ ജീവശക്തിയെയും സൃഷ്ടിക്കുന്നതാണ് ധർമ്മം.' ഹിന്ദുമതം പുരുഷാർത്ഥങ്ങളിൽ ഒന്നായാണ് ധർമ്മത്തെ കാണുന്നത്. ഇതിൽ കടമകൾ, അവകാശങ്ങൾ, നിയമങ്ങൾ, പെരുമാറ്റം, ശരിയായ ജീവിതരീതി എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

ധർമ്മത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു കാവ്യമാണ് രാമായണം. മനുഷ്യരുടെ വിത്യസ്ത ധർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ധാരണ ഇതുണ്ടാക്കിയെടുക്കുകയും ഒരു സാമൂഹിക വ്യവസ്ഥയെ പുനരുല്പാദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കേരളീയ സ്ത്രീ സങ്കല്പത്തെ രൂപീകരിച്ചെടുക്കുന്നതിൽ പാഠപുസ്തകങ്ങൾക്കും വലിയൊരു പങ്കുണ്ട്. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന പാഠഭാഗങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾ എങ്ങനെയാണ് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്നതും എപ്രകാരമുള്ള സ്ത്രീകൾക്കാണ് പ്രാധാന്യം നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്നതും സ്ത്രീ സങ്കല്പത്തെ നിർമ്മിച്ചെടുക്കുന്നതിൽ വലിയ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. വിവിധ പാഠഭേദങ്ങളും വായനകളും സ്വതന്ത്ര രചനകളും നിലനിൽക്കുന്ന രാമായണത്തിൽ നിന്ന് സ്ത്രീകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെല്ലാം സന്ദർഭങ്ങളാണ് പാഠഭാഗങ്ങളായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നത് എന്ന് പാഠപുസ്തകം മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന സ്ത്രീ സങ്കല്പത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

1963 കേരളപാഠാവലി ആറാം ക്ലാസിലെ 'വനയാത്ര' എന്ന കവിതയിൽ വനവാസത്തിനുപുറപ്പെടുന്ന ശ്രീരാമന്റെ കൂടെ സീതയും പുറപ്പെടുന്നതാണ് സന്ദർഭം. ഭർത്താവിനെ അനുഗമിക്കുന്ന പതിവുതായ ഭാര്യയെയാണ് ഇതിലൂടെ കാണിക്കുന്നത്.

”ശാന്തേ! കുടുംബപ്രിയേ! താതപാദം

കാന്തേ! ഭജിച്ചീടു, ശീരാമരാമ”

എന്നെല്ലാമാണ് സീതയെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നത് കൂടാതെ കാട് കല്ലും മുളയും നിറഞ്ഞതാണ് കാനനവാസം നിനക്കു കഴിയുന്നതല്ല എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് രാമൻ സീതയെ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഇവിടെ ഭർത്താവിന്റെ സുഖദുഃഖങ്ങളാണ് ഭാര്യയുടെ സുഖദുഃഖങ്ങൾ എന്നും കാനനവാസം അബലയായ സ്ത്രീകൾക്കു യോജിച്ചതല്ല എന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതുപോലെ 'രാമലക്ഷ്മണന്മാർ ചിത്രകൂടത്തിൽ' (ഐ.സി.ചാക്കോ-വാല്മീകിയുടെ ലോകത്തിൽ, കേരളപാഠാവലി, ക്ലാസ് 8, 1979) എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ ഒരു സൈന്യം വരുന്നത് കണ്ട് "അബലയായ സീതയെ ഗുഹയിൽ ഒളിപ്പിക്കാം " എന്നാണ് ലക്ഷ്മണൻ ആലോചിക്കുന്നത്. 'സീതാസ്വയംവരം' (ക്ലാസ് 5, 1962) എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ സുന്ദരി, സുശീല, കന്യക എന്നിങ്ങനെയെല്ലാമാണ് സീതയെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. സീതയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പല്ല ഇവിടെ വിവാഹം. "അനുരൂപനായ വരനെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി മഹാരാജാവ് ഒരു കൗശലം കണ്ടുപിടിച്ചു" എന്നതിലൂടെ അച്ഛനാണ് പുത്രിയുടെ വിവാഹം തീരുമാനിക്കേണ്ടത് എന്ന് വരുന്നു. സ്ത്രീയുടെ രക്ഷകൻ ഭർത്താവാണ് എന്നും തനിക്കുണ്ടാകുന്ന ദുഃഖങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണം തന്റെ പാപങ്ങളായിരിക്കും എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന സീതയെയാണ് 'സീതയുടെ അടയാളവാക്യം' (എഴുത്തച്ഛൻ-അധ്യാത്മരാമായണം, ക്ലാസ് 10, 1970) എന്ന പാഠഭാഗത്തിലും കാണുന്നത്. "സീതയുടെ മഹാത്മ്യത്തിലൂടെ രാമന്റെ മനുഷ്യത്വം മുഴുമിപ്പിക്കുകയാണ് വാത്മീകി ചെയ്തത്" എന്ന് സുകുമാർ അഴീക്കോടും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു ('രാമായണത്തിലെ നായികാനായകന്മാർ' - ആശാന്റെ സീതാകാവ്യം, ക്ലാസ് 9, 1979). " ഈ പുണ്യശ്ലോകയായ സീത ശുദ്ധിയേക്കാളും ശുദ്ധ, ക്ഷമമാത്രം, ദുഃഖം മാത്രം..... യഥാർത്ഥഭാരതീയ സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ മാതൃകയാണവൾ. ഒരു പരിപൂർണ്ണ സ്ത്രീയിൽ ഉണ്ടാവണമെന്ന് ഇന്ത്യകരുതുന്ന എല്ലാ ആദർശങ്ങളും ആ ഒരു സീതാചരിത്രത്തിൽ നിന്നാണ് വളർന്നു വന്നത്." എന്ന വിവേകാനന്ദന്റെ അഭിപ്രായത്തെ

എടുത്തുചേർത്തിരിക്കാണെന്ന് ഈ പാഠഭാഗം അവസാനിപ്പിക്കുന്നത്. മാത്രമല്ല ഇതിലെ അഭ്യാസത്തിലെ ചോദ്യമായിക്കൊടുത്തിരിക്കുന്നത് സീതയെപ്പറ്റി സ്വാമി വിവേകാനന്ദന്റെ ബഹുമാനാദാരങ്ങൾ സ്വവാക്യങ്ങളിൽ വ്യക്തമാക്കുക എന്നതാണ്. ക്ഷമയും പതിവുതൃപ്തിയും ധർമ്മമായി കരുതുന്ന ഒരു സീതയെയാണ് മാതൃകാസ്ത്രീയായി പാഠപുസ്തകം മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത്.

സുന്ദരി,സുശീല,അബല,ക്ഷമാശീല എന്നിങ്ങനെയെല്ലാം സീതയെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുമ്പോൾ സുന്ദരൻ,പ്രതാപശാലി, ക്ഷത്രിയൻ എന്നിങ്ങനെ വീര്യത്വം ഗുണമായിട്ടുള്ള (സീതാസ്വയംവരം - എഴുത്തച്ഛൻ, ക്ലാസ് 10,1970) രാമനെയാണ് പാഠഭാഗങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത്. കർത്തവ്യബോധമുള്ള മകൻ,പൗരൻ,ഭർത്താവ് എന്നിങ്ങനെ ആദർശ പുരുഷനായ രാമനെയാണ് പാഠഭാഗങ്ങളിൽ കാണാൻ സാധിക്കുക. "വാത്മികി രാമായണരചനയിലൂടെ ലോകത്തിന് നരന്റെ ജ്ഞാനം ദാനം ചെയ്തു " എന്ന് പറയുന്ന അഴീക്കോട് ('രാമായണത്തിലെ നായികാനായകന്മാർ' - ആശാന്റെ സീതാകാവ്യം,ക്ലാസ് 9, 1979) രാമനെ ഉത്തമപുരുഷനായി കാണുന്നു. "ഇക്ഷ്വാകുവംശത്തിൽ പിറന്നവനും രാമനെന്നപേരിൽ ജനശ്രുതിയുള്ളവനുമായ ഒരു നരനെ സംശ്രയിച്ചാലും" എന്ന നാരദന്റെ അഭിപ്രായത്തോട് യോജിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹം. ഇവിടെ ഉത്തമപുരുഷൻ ഗുണവാനും വീര്യനും ഉന്നതകലജാതനുമായിരിക്കണമെന്ന് പറയുന്നു. പിതാവിന്റെ ആജ്ഞ അനുസരിച്ച് വനവാസത്തിന്പോയ രാമൻ, പുത്രൻ എന്ന രീതിയിൽ അത് തന്റെ ധർമ്മമായായിട്ടാണ് കാണുന്നത് എന്ന് 'വനയാത്ര', 'രാമലക്ഷ്മണന്മാർ ചിത്രകൂടത്തിൽ' എന്നീ പാഠഭാഗങ്ങളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. ആ സന്ദർഭങ്ങളിലൊന്നും യാതൊരു അതൃപ്തിയും രാമൻ കാണിക്കുന്നില്ല. വനത്തിലേക്ക് സൈന്യവുമായി ഭരതൻ വരുന്നത് കണ്ട് ലക്ഷ്മണൻ കോപിക്കുമ്പോൾ രാമൻ ലക്ഷ്മണനെയാണ് കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നത്. അതുപോലെ ഇക്ഷ്വാകുവംശത്തിലെ സീമന്തപുത്രന് - രാമന് - രാജാധികാരം നൽകുക എന്ന ധർമ്മത്തെ ഭരതൻ പിന്തുണയ്ക്കുന്നു. അതിനാൽ രാജാവകാൻ ഭരതൻ

വിസ്തൃതിക്കുകയും അയോധ്യയിലേക്ക് രാമനെ തിരികെ കൊണ്ടുവരുവാൻ സൈന്യസമേതം പോകുകയും ചെയ്യുന്നത് (ശ്രീരാമസന്നിധിയിലേക്ക് - എഴുത്തച്ഛൻ, ക്ലാസ് 6, 1974, 1979). ഇവിടെ ഭരതനിലൂടെ സഹോദരധർമ്മത്തെ കാണിക്കുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ കുടുംബം എന്നതിനെ ധർമ്മങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉറപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതായി കാണാം.

രാജാധികാരത്തെ അനുസരിക്കുകയാണ് പൗരന്റെ ധർമ്മം എന്ന് കാണിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളും പാഠഭാഗങ്ങളിൽ നിന്ന് വായിച്ചെടുക്കാവുന്നതാണ്. പാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ രാമായണസന്ദർഭങ്ങൾ നമ്മുടെ രൂപമായാണ് ഭരണാധികാരിയെ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. രാമന്റെ വനയാത്ര രാജാധികാര ആജ്ഞയെ അനുസരിക്കലായിരുന്നു. രാജാധികാരത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ രാമൻ തയ്യാറായിരുന്നില്ല. 'ശ്രീരാമസന്നിധിയിലേക്ക്' എന്ന പാഠഭാഗത്തിൽ രാജാധികാരം നിരാകരിക്കുന്ന ഭരതനെയാണ് കാണിക്കുന്നത്. 'സീത പരഞ്ഞകഥ' എന്ന പാഠഭാഗം " യുദ്ധങ്ങൾ പണ്ടും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവ ഇന്നത്തെപോലെ അത്ര ഭയങ്കരമോ ക്രൂരമോ ആയിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടാവാം നിരായുധീകരണത്തെപ്പറ്റി ഇതിഹാസങ്ങളിലും മറ്റും പ്രസ്താവിച്ചു കാണാത്തത്" എന്ന രാജാധികാരത്തെ അനുകൂലിക്കുന്ന പ്രസ്താവനയിലൂടെയാണ് അവസാനിക്കുന്നത്.

ഇത്തരത്തിൽ പിതാവ്, പുത്രൻ, ഭാര്യ, സഹോദരൻ, രാജാവ് എന്നീ നിലകളിൽ മനുഷ്യന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ് എന്ന് മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന രാമായണസന്ദർഭങ്ങൾ പാഠപുസ്തകങ്ങളിലേക്ക് പ്രധാനമായും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരുന്നതായി കാണാൻ സാധിക്കും. അധികാരം, കുടുംബം എന്നിവയെല്ലാം ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാത്തവിധം പിന്തുടർന്നുപോരുന്നവനുള്ള ബോധത്തെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരാനിതിടയാക്കിയിട്ടുണ്ട് എന്നു പറയാം. രാമായണപാഠഭാഗങ്ങളിലൂടെ മാതൃകാപുരുഷനായി രാമനെയും മാതൃകാ സ്ത്രീയായി സീതയെയും പാഠപുസ്തകം മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നു ഇതിലൂടെ പുരുഷധർമ്മത്തെയും സ്ത്രീധർമ്മത്തെയും തരംതിരിക്കുന്നു.

4. ആഖ്യാനം

ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ സംസ്കാരം നിലനിൽക്കുന്നത് വിത്യസ്തങ്ങളായ ആഖ്യാനങ്ങളോട് ബന്ധപ്പെട്ടുകൂടിയാണ്. "എന്തെങ്കിലും വിവരം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന കഥയോ വർത്തമാനമോ സംഭവവിവരണമോ ആണ് മൂലാർത്ഥത്തൽ ആഖ്യാനകം. 'അറിയിക്കുക','വിവരം കൈമാറുക' തുടങ്ങിയ അർത്ഥമുള്ള ലാറ്റിൻ പദമായ 'നരാറേ' ആണ് മൂലരൂപം"(സു-ത്ര-വാ-ക്ക-ക-ൾ,ആദർശ്.സി,രാജേഷ്.എം.ആർ(എഡി),2020). വിവരം കൈമാറുന്ന പാഠത്തെ ചില പ്രത്യേകരീതിയിൽ ക്രമീകരിക്കുമ്പോൾ അത് ആഖ്യാനകമാകുന്നു. മിത്ത്, ഇതിഹാസം, ഐതിഹ്യം, ചിത്രം, കഥ, നോവൽ, സംഭാഷണം തുടങ്ങി വ്യവഹാരങ്ങളെല്ലാം ആഖ്യാനകത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഒരു വിവരം കൈമാറുമ്പോൾ അതിന്റെ ഘടന, അതിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പദങ്ങൾ, പ്രയോഗങ്ങൾ, ഓരോന്നിനും നൽകിയിരിക്കുന്ന പ്രാധാന്യം എന്നിവയെല്ലാം ആഖ്യാനശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രധാനമാണ്.

പാഠപുസ്തകം ഒരു ആഖ്യാനം എന്ന നിലയിൽ നോക്കുമ്പോൾ, ഒരു മുതിർന്നയാൾ കുട്ടികൾക്ക് പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നരീതിയാണ് പൊതുവെ പാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ ആഖ്യാനങ്ങൾക്ക് കാണാൻ സാധിക്കുക. പാഠപുസ്തകത്തിലെ ആഖ്യാനം ഒരു മേൽക്കീഴ് ബന്ധമാണ് പാഠപുസ്തകവും വായനക്കാരനും തമ്മിൽ ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുന്നത്. 'വാല്മീകി' എന്ന പാഠഭാഗം ആരംഭിക്കുന്നത് " രാമായണം എന്ന വളരെ പഴക്കം ഉള്ള ഒരു കാവ്യം ഉണ്ട്. പണ്ട് അയോധ്യ വാണിരുന്ന ദശരഥന്റെ പുത്രനായ രാമന്റെ കഥയാണ് അത്." എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ്. അറിവുള്ള ഒരാൾ കഥപറഞ്ഞുകൊടുത്ത് പാപം എന്ന ആശയത്തെ കുട്ടികളിലേക്കെത്തിച്ച് നേർവഴിയുണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നരീതിയിലാണ് ഈ ആഖ്യാനത്തിന്റെ ഘടന. 'ആദികാവ്യം' (കേരളപാഠാവലി,ക്ലാസ് 3,1981) എന്ന പാഠഭാഗത്തിലും രാമായണം എഴുതാനുണ്ടായ സന്ദർഭത്തെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നെങ്കിലും ക്രൗഞ്ചപക്ഷികളെയും ആ സന്ദർഭത്തെയും വളരെ സുന്ദരമായി വർണ്ണിക്കുകയും അതിനെ അവ്യയുന്നതിൽ വിഷമം തോന്നിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രീതിയിലാണ് ആഖ്യാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഇതും ഒരു

സംഭവത്തെ മുതിർന്ന ഒരാൾ വിവരിക്കുന്ന രീതിയിലാണ് ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. "തമസാനദിയുടെ അതിമനോഹരമായ തീരം. എല്ലാ ജന്തുക്കളും ഇണങ്ങി ജീവിക്കുകയാണവിടം. വൈരം എന്നത് അവയ്ക്കൊന്നിനും അറിഞ്ഞുകൂടാ. വാത്മീകിമഹർഷിയുടെ ആശ്രമപ്രദേശമാണവിടം. തമസയിലെ ജലം നല്ല മനുഷ്യന്റെ മനസ്സുപോലെ തെളിഞ്ഞിരിന്നു" എന്നിങ്ങനെയാണ് പാഠഭാഗം ആരംഭിക്കുന്നത്.

മലയാള പാഠപുസ്തകങ്ങളിൽ നിരന്തരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഒന്നാണ് രാമായണം. രാമായണത്തിലെ ചില സന്ദർഭങ്ങൾ ആവർത്തിച്ച് പാഠഭാഗമായി കടന്നു വരുന്നതും കാണാവുന്നതാണ്. തുടർച്ചയായി ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ അത് ചരിത്രം എന്ന തരത്തിലേക്ക് വഴിമാറിപ്പോകുന്നതിന് ഇടയാക്കും. പാഠപുസ്തകത്തിലെ രാമായണ ആഖ്യാനങ്ങളിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള സാധ്യതകൾ കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. 'വാല്മീകി', 'ആദികാവ്യം', 'ദശരഥന്റെ ശാപവൃത്താന്തം', 'അണ്ണാറക്കണ്ണനും തന്നാലായത്' എന്നീ പാഠഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം നടന്ന ഒരു സംഭവത്തെ വിവരിക്കുന്നതരത്തിലാണ് ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. 'ദശരഥന്റെ ശാപവൃത്താന്തം' എന്ന പാഠഭാഗം ആരംഭിക്കുന്നത് "അനേകായിരം വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് വടക്കേ ഇന്ത്യയിൽ കോസലരാജ്യത്ത് ദശരഥൻ എന്ന ഒരു രാജാവ് വാണിരുന്നു" എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ്. ഒരു ചരിത്രസംഭവം പറയുന്നതരത്തിലാണ് ഈ പാഠഭാഗം ആരംഭിക്കുന്നത്. അതുപോലെ 'അണ്ണാറക്കണ്ണനും തന്നാലായത്' എന്ന പാഠഭാഗം ചിറകെട്ടുന്നതിൽ ഒരു അണ്ണാനും പങ്കുവഹിക്കുന്ന സന്ദർഭമാണ് സംഭാഷണരൂപേണ പറയുന്നത്. അണ്ണാന്റെ ശരീരത്തിലുള്ള മൂന്ന് വര രാമന്റെ തലോടലിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായതാണ് എന്ന് പാഠഭാഗം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള സന്ദർഭങ്ങൾ പാഠഭാഗങ്ങളായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുമ്പോൾ നിത്യജീവിതത്തിലുള്ള ഈ കാഴ്ച സത്യമാണെന്ന ധാരണ ഉണ്ടാക്കുന്നു. എല്ലാ ആഖ്യാനങ്ങളും ചരിത്രങ്ങളല്ല. അവയെ ചരിത്രം എന്ന രീതിയിൽ ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ തെറ്റായ അറിവിനെയാണ് വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നത്. അതിനാൽ വ്യക്തിയെ രൂപീകരിച്ചെടുക്കുന്നതിൽ വലിയൊരു പങ്കുവഹിക്കുന്ന പാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ ആഖ്യാനം

യുക്തിപരവും ജനാധിപത്യപരവുമായിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മറ്റ് ആഖ്യാനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഭിന്നമായി പാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ ആഖ്യാനങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം എന്നത് അത് ഭരണകൂടം പൗരന്റെമേൽ നിർബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന ഒന്നായതുകൊണ്ടാണ്. സത്യത്തിന്റെയും ആധികാരികതയുടെയും നിറകടമായാണ് പൊതുസമൂഹം പാഠപുസ്തകത്തെ പൊതുവെ കാണുന്നത്. അതിനാൽ ഇത്തരം പാഠഭാഗങ്ങൾ ചരിത്രം എന്ന രീതിയിൽ ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെടുമ്പോൾ അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യത്തെ വിമർശനാധിഷ്ഠിതമായി നോക്കിക്കാണേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഉപസംഹാരം

സ്വതന്ത്രാനന്തര കേരളീയ സമൂഹത്തിലെ 1950 - 1990 വരെയുള്ള പാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ രാമായണ പാഠഭാഗങ്ങൾ അവലോകനം ചെയ്യുമ്പോൾ രാമായണത്തിന്റെ വിത്യസ്ത പാഠഭേദങ്ങളെ റദ്ദാക്കിക്കൊണ്ട് പൊതുവായ ഒരു രാമായണകഥയെയാണ് പാഠപുസ്തകം മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത് എന്നു കാണാം. അതിൽ തന്നെ ചില സന്ദർഭങ്ങൾക്കുമാത്രമാണ് പ്രാധാന്യം നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. മധ്യകാല മതാത്മക സമൂഹത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്ന ശാപം, പാപം, കർമ്മഫലം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആശയങ്ങളെ പുനരുല്പാദിപ്പിക്കുവാനായി ശ്രമിക്കുന്നത്. സ്ത്രീ, പുരുഷൻ, പൗരൻ എന്ന നിലയിലുള്ള മനുഷ്യരുടെ ധർമ്മികതയെ ഉറപ്പിച്ചെടുക്കുന്നു. അവയെ യുക്തിപരമായി ചോദ്യം ചെയ്യുവാനോ വിമർശനാത്മകമായി നോക്കിക്കാണുവാനോ പാഠപുസ്തകം ശ്രമിക്കുന്നില്ല. പരിഷ്കൃത മനുഷ്യരെ വാർത്തെടുക്കുവാനാണ് പാഠപുസ്തകങ്ങളും ശ്രമിക്കുന്നത്. എങ്കിലും നഗരം, കാട് എന്ന ദ്വന്ദ്വത്തിലൂടെ ശാന്തി, സമാധാനം എന്നിവയെല്ലാം കാടിനാണ് കൂടുതൽ എന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ ആത്മീയതയും നാഗരികതയും തമ്മിൽ ഒരു വൈരുദ്ധ്യത്തെ സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കുന്നുണ്ട്. പാഠപുസ്തകങ്ങളിലെ രാമായണ ആഖ്യാനം ഒരു ചരിത്രസംഭവം എന്ന തരത്തിലുള്ള ധാരണ നിർമ്മിച്ചെടുക്കാനുള്ള സാധ്യതയും തുറന്നിടുന്നു. കർമ്മതത്വം പോലുള്ള ഹിന്ദുമതാത്മക ആശയങ്ങളെ മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന ഇത്തരം ആഖ്യാനങ്ങൾ ഈ രീതിയിൽ

കടന്നുവരുമ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ സംസ്കാരം എന്നതുതന്നെ ഹിന്ദുസംസ്കാരം എന്ന ഒരു ധാരണ പാഠപുസ്തകങ്ങളിലൂടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുവാനിടയാകുന്നു. സ്വതന്ത്രാനന്തര കേരളീയ സമൂഹത്തിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു സംസ്കാരത്തെ വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിൽ പാഠപുസ്തകം ഒരു പങ്ക് വഹിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

റഫറൻസ്

- ആദർശ് സി, രാജേഷ് എം.ആർ, സു-ത്ര-വാ-ക്ക-ക-ൾ
കലാസൗന്ദര്യശാസ്ത്രതിലേക്കൊരു പദകോശം,ഗയപുത്തകച്ചാല,തൃശ്ശൂർ,2020.
- കാമിൽ ബുൽക്കെ ഫാദർ, രാമകഥ ഉൽഭവവും വളർച്ചയും, അഭയദേവ് (വിവ),
കേരളസാഹിത്യഅക്കാദമി, തൃശ്ശൂർ, 2000.
- പ്രീത ശിവപ്രസാദ്, മിനി അശോക് (വിവ), ഋഗ്വേദം, സിഎസ്എൻ
ബുക്സ്,തിരുവനന്തപുരം,2015.
- മാണി വെട്ടം,പുരാണിക് എൻസൈക്ലോപീഡിയ,കറന്റ്ബുക്സ്,1995.
- സങ്കാലിയ,രാമായണപാഠങ്ങൾ,മൈത്രേയൻ(വിവ),ലെൻസ്ബുക്സ്,അടൂർ,2011.
- സിദ്ധിനാനന്ദസ്വാമി (വ്യാഖ്യാനം),മനുസ്മൃതി, ശ്രീരാമകൃഷ്ണമഠം,തൃശ്ശൂർ,2009.

പാഠപുസ്തകങ്ങൾ

കേരളപാഠാവലി മൂന്നാം പാഠപുസ്തകം,കേരളഗവൺമെന്റ്,1956.

കേരളപാഠാവലി നാലാം പാഠപുസ്തകം,കേരളഗവൺമെന്റ്,1956.

കേരളമലയാളപാഠാവലി,പുസ്തകം 5, കേരളഗവൺമെന്റ്,1961.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 4, കേരളഗവൺമെന്റ്,1961.

കേരളപാഠാവലി,പുസ്തകം 2,കേരളഗവൺമെന്റ്,1962.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 5,കേരളഗവൺമെന്റ്,1962.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 8, കേരളഗവൺമെന്റ്,1962.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 6,കേരളഗവൺമെന്റ്,1963.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 3, കേരളഗവൺമെന്റ്,1964.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 10, കേരളഗവൺമെന്റ്,1970.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 6, കേരളഗവൺമെന്റ്,1974.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 6, കേരളഗവൺമെന്റ്,1979.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 8, കേരളഗവൺമെന്റ്,1979.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 9, കേരളഗവൺമെന്റ്,1979.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 3, കേരളഗവൺമെന്റ്,1981.

കേരളപാഠാവലി-മലയാളം,സ്റ്റാൻഡേർഡ് 10, കേരളഗവൺമെന്റ്,1982.

